

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obo/1/2023
Identifikačné číslo spisu:	1000899791
Dátum vydania rozhodnutia:	31.10.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1000899791.12

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Lenky Praženkovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu JUDr. Ján Havlát, so sídlom kancelárie Rudnayovo nám. 1, 811 01 Bratislava, správca úpadcu SALVIA Slovakia, a.s. v konkurze, so sídlom Mnešická 11, 915 01 Nové Mesto nad Váhom, IČO: 31 634 133, zastúpený advokátom Mgr. Marekom Šmidom, so sídlom Rudnayovo nám. 1, 811 01 Bratislava, za účasti intervenientov na strane žalobcu 1/ Abbott GmbH, so sídlom Max-Planck-Ring 2, 652 05 Wiesbaden, Spolková republika Nemecko, zastúpený BEATOW PARTNERS s. r. o., so sídlom Panenská 23, 811 03 Bratislava, IČO: 36 868 841, substitučne zastúpený Advokátska kancelária RAMPÁŠEK, s.r.o., so sídlom Kalinčiakova 33A, 831 04 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, IČO: 47 257 440, 4/ Organon Central East GmbH (predtým Schering-Plough Central East AG), so sídlom Weyrstrasse 20, 6006 Luzern, Švajčiarsko, zastúpený ČECHOVÁ & PARTNERS s. r. o, so sídlom Staromestská 3, 811 03 Bratislava, IČO: 47 249 129, substitučne zastúpený Advokátska kancelária Šimunič s. r. o., so sídlom Staromestská 3, 811 03 Bratislava, IČO: 47 244 518, proti žalovaným 1/ NODINOB, a.s. v likvidácii, so sídlom Nám. SNP 13, 811 06 Bratislava, IČO: 35 761 008 (dňom 23. novembra 2021 ex offio vymazaný z obchodného registra), 3/ REALITY - X1 CZ s.r.o., so sídlom Záhřebská 562/41, Vinohrady, 120 00 Praha 2, Česká republika, IČO: 277 22 155, zastúpený Advokátska kancelária JUDr. AŽALTOVIČ & PARTNERS s. r. o., so sídlom Pred poľom 1652, 911 01 Trenčín, IČO: 36 857 882, 4/ B. Q., nar. XX. B. XXXX, bytom X. X, XXXX M., U. U., o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalovaného 3/ (REALITY - X1 CZ s.r.o.) proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 68Cbi/43/2000-851 zo 17. októbra 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. k. 68Cbi/43/2000-851 zo 17. októbra 2022, v napadnutom výroku o nepriznaní náhrady trov konania žiadnej zo strán sporu, z r u š u j e a v e c v r a c í a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd prvej inštancie (v ďalšom texte tiež „prvoinstančný súd“ alebo

„krajský súd“) uznesením č. k. 68Cbi/43/2000-851 zo 17. októbra 2022, svojím prvým výrokom konanie proti žalovanému v 1. rade, ktorý bol dňom 23. novembra 2021 ex offio vymazaný z obchodného registra podľa § 768s ods. 2 Obchodného zákonníka, zastavil. Druhým výrokom nepripustil vstup intervenienta MM project s.r.o., so sídlom Dunajská 500/72, 900 44 Tomášov, IČO: 52 839 613, do konania, z dôvodu, že označená spoločnosť dostatočne nepreukázala právny záujem na výsledku konania. Nepreukázala konkrétne, ako bude dotknuté jej právne postavenie, jej práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva v prípade úspechu žalobcu, súčasne z návrhu nie je zrejmé, ako sa zmení jej právne postavenie vo vzťahu k nehnuteľnostiam, ktoré má v užívaní, ak súd návrhu žalobcu vo veci samej vyhovie. Napokon, tretím výrokom krajský súd rozhodol o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žiadnej zo strán sporu. Rozhodol tak poukazom na ustanovenie § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) s odôvodnením, že žalobca zastavenie konania procesne nezavinil a žalovaný neexistuje. V prvom výroku nadobudlo uznesenie krajského súdu právoplatnosť 30. novembra 2022 a v časti druhého výroku nadobudlo uznesenie krajského súdu právoplatnosť 14. novembra 2022.

2. Proti označenému uzneseniu prvoinštančného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný 3/ (č. l. 861 - 863 spisu), a to proti jeho tretiemu výroku, ktorým súd vyslovil nepriznanie náhrady trov konania žiadnej zo strán sporu. Dôvodiac odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, žalovaný 3/ v odvolaní poukázal na to, že podaním z 27. septembra 2021 spoločnosť MM project s.r.o. v súlade s ust. § 81 CSP oznámila súdu vstup do konania v pozícii intervenienta na strane žalovaného 3/ a ak to nie je procesne možné, tak na strane všetkých žalovaných. Z oznámenia vyplynulo, že menovaná spoločnosť má záujem vstúpiť do konania ako intervenient na strane žalovaného 3/ z dôvodu, že má právny záujem na výsledku konania, nakoľko má v užívaní nehnuteľnosti bližšie špecifikované v oznámení a výsledok konania má vplyv na užívanie týchto nehnuteľností, jeho právne postavenie, existenciu práv a povinností vyplývajúcich z uzatvoreného právneho vzťahu, na jeho platnosť a účinnosť. Spoločnosť MM project s.r.o. tým, že žalobca sa v konaní domáha určenia, že nehnuteľnosti patria do konkurznej podstaty a rieši sa otázka vlastníctva nehnuteľností, ktoré spoločnosť MM project s.r.o. užíva, má záujem na tvrdení vlastníctva žalovaného 3/ a má tiež záujem na platnosti Dohody o užívaní č. 630099/2020 z 30. júna 2020 (uzatvorenej medzi REALITY - Z3 s.r.o. - organizačná zložka Slovensko, IČO: 52 807 169 a MM project s.r.o., IČO: 52 839 613; pozn. odvolacieho súdu), má teda záujem na tom, aby žaloba bola zamietnutá. Nakoľko žalovaný 3/ so vstupom spoločnosti MM project s.r.o. do konania nesúhlasil, podaním z 28. septembra 2021 podal proti pripusteniu jej vstupu ako intervenienta do konania, námietky. Krajský súd druhým výrokom svojho uznesenia vstup spoločnosti MM project s.r.o. do konania nepripustil, preto má žalovaný 3/ za to, že bol vo vzťahu k uvedenému úspešný. Tvrdí, že v záujme ochrany svojich práv a právom chránených záujmov bol nútený na oznámenie menovanej spoločnosti reagovať v podobe podania námietok, v ktorých s predmetným vstupom vyjadril nesúhlas a navrhol súdu, aby rozhodol o neprípustení vstupu spoločnosti MM project s.r.o. ako intervenienta do konania, čím žalovanému v 3. rade preukázateľne vznikli trovy konania a výdavky vynaložené v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením jeho práv. V dôsledku nepriznania náhrady trov konania jeho osobe, je uznesenie krajského súdu v napadnutom výroku podľa názoru žalovaného 3/ nesprávne a nezákonné, pretože spoločnosť MM project s.r.o. procesne zavinila trovy konania, ktoré by inak žalovanému 3/ neboli vznikli. Poukázaním na ustanovenia § 251, § 255 a § 256 ods. 1 CSP žalovaný odvolaciu súdu navrhol, aby výrok III. uznesenia č. k. 68Cbi/43/2000-851 zo 17. októbra 2022 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo aby odvolací súd výrok III. označeného prvoinštančného uznesenia zmenil tak, že žalovanému 3/ prizná nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, na ktorú zaviazala spoločnosť MM project s.r.o.

3. Žalobca, intervenienti 1/ a 4/ na strane žalobcu, ani žalovaný 4/, sa k odvolaniu žalovaného 3/ nevyjadrili.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala strana sporu (žalovaný 3/), v neprospech ktorého bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), včas (§ 362 ods. 1 veta prvá CSP), proti uzneseniu, proti ktorému zákon podanie tohto opravného prostriedku pripúšťa (§ 355

ods. 2 CSP, v spojení s § 357 písm. m/ CSP), prejednal podané odvolanie v rozsahu a z dôvodov v nich uvedených (ktorými je odvolací súd podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP viazaný), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že podané odvolanie je dôvodné.

5. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že spoločnosť MM project s.r.o. oznámením z 27. septembra 2021, súdu prvej inštancie doručeným v rovnaký deň (č. l. 698 spisu) podľa § 81 CSP požiadala o vstup svojej osoby ako intervenienta do konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 68Cbi/43/2000. Žalovaný 3/ proti pripusteniu vstupu intervenienta do konania podal písomným podaním z 28. septembra 2021 námietky, súdu prvej inštancie doručené v ten istý deň (č. l. 706 spisu). Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 68Cbi/43/2000-851 zo 17. októbra 2022 vstup intervenienta do konania neprípustil a žiadnej zo strán sporu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

6. Z preskúmaného uznesenia je tiež zrejmé, že krajský súd v odvolaní napadnutom výroku III. rozhodol o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žiadnej zo strán sporu. V odôvodnení uznesenia (v bode 14.) svoje rozhodnutie zdôvodnil poukazom na ustanovenie § 256 ods. 1 CSP a konštatovaním, že žalobca zastavenie konania procesne nezavinil a žalovaný (majúc zrejme na mysli žalovaného 1/ - spoločnosť NODINOB, a.s. v likvidácii), neexistuje. Takýto rozpor medzi výrokom uznesenia a jeho odôvodnením spôsobuje jeho zmätočnosť, nakoľko výrok v znení, že súd nepriznáva nárok na náhradu trov konania žiadnej zo strán sporu, oprávnene navodzuje „dojem“, že krajský súd rozhodol o nároku vo vzťahu k všetkým sporovým stranám zúčastneným na predmetnom konaní. Pokiaľ súd prvej inštancie mienil ohľadne nároku na náhradu trov konania rozhodnúť „len“ vo vzťahu k zastavenej časti konania pre ex offio výmaz žalovanej obchodnej spoločnosti v 1. rade z obchodného registra, je potrebné, aby túto okolnosť spresnil v samotnom výroku svojho rozhodnutia.

7. Je nepochybné, že okrem žalovaného 1/ (ktorý dňom 23. novembra 2021 bol z obchodného registra vymazaný), sú v súčasnom štádiu konania sporovými stranami na strane žalovaných, spoločnosť REALITY - XI CZ s.r.o., IČO: 277 22 155, so sídlom v Českej republike, označená ako žalovaný 3/ a B. Q., nar. XX. B. XXXX, bytom v U. U., označený ako žalovaný 4/. Rovnako je zrejmé, že žalovaný 3/ písomným podaním z 28. septembra 2021 podal námietky proti pripusteniu vstupu spoločnosti MM project s.r.o. ako intervenienta do konania. O vstupe menovanej spoločnosti do konania krajský súd rozhodol druhým výrokom uznesenia č. k. 68Cbi/43/2000-851 tak, že vstup intervenienta nie je prípustný. Z obsahu rozhodnutia však už nie je zrejmé, či krajský súd mienil rozhodnúť aj o náhrade trov, ktoré podaním písomných námietok žalovanému 3/ bezpochyby vznikli. Pokiaľ výrokom o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žiadnej zo strán sporu, krajský súd rozhodol o ich nepriznaní aj žalovanému 3/, potom z odôvodnenia uznesenia nevyplýva žiadne zdôvodnenie dôvodu, pre ktorý jeho osobe tento nárok, aj napriek písomne podaným námietkam, nepriznal. Odvolací súd zároveň nevyklúča, že o nároku žalovaného 3/ na náhradu trov konania z titulu písomných námietok proti oznámeniu o vstupe spoločnosti MM project s.r.o. ako intervenienta do konania (či už ich priznaním alebo nepriznaním), rozhodne súd prvej inštancie až v rozhodnutí vydanom v merite veci, avšak táto okolnosť by mala tiež z odôvodnenia prvoinštančného súdu bezpochyby vyplývať.

8. V dôsledku absencie vyššie uvádzaných okolností v odôvodnení uznesenia súdu prvej inštancie, zostáva ich zodpovedanie vyslovene v rovine dohadov, nemajúcich žiadnu oporu v riadnom a dostatočnom zdôvodnení súdneho rozhodnutia. Požiadavka, aby rozhodnutie súdu bolo riadne odôvodnené, patrí medzi základné atribúty spravodlivého procesu a jej účelom je medzi iným zabezpečiť transparentnosť, legitimitu a kontrolovateľnosť súdneho rozhodnutia. Je nepochybné, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia spôsobuje jeho nepreskúmateľnosť. Podcenenie povinnosti súdu vyhotoviť presvedčivé rozhodnutie, ktoré spĺňa parametre zákonnosti a ústavnosti, môže predstavovať porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (III. ÚS 311/2007, I. ÚS 33/2012). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má podať jasne a zrozumiteľne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (III. ÚS 78/07, IV. ÚS 115/03).

9. I stručné, ale vecné zdôvodnenie nepriznania náhrady trov konania aj žalovanému 3/, by prispelo k vysvetleniu dôvodov, pre ktoré súd prvej inštancie nárok na náhradu trov konania jeho osobe, ako existujúcej sporovej strane v konaní nepriznal, čím by sa odvolaciemu súdu vytvoril priestor na preskúmanie týchto dôvodov. Tým, že v písomnom vyhotovení rozhodnutia prvoinštančného súdu zdôvodnenie predmetnej okolnosti úplne absentuje, nemožno rozhodnutie v napadnutom výroku podrobiť odvolaciemu prieskumu, keďže je (absolútne) nepreskúmateľné. Je preto namieste konštatovanie, že (vyššie uvedené) nedostatky odôvodnenia v napadnutej časti majú za následok porušenie práva žalovaného 3/ na spravodlivý proces, z dôvodu ktorého odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o nepriznaní nároku na náhradu trov konania žiadnej zo strán sporu, podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Odvolací súd pre úplnosť poukazuje na skutočnosť, že sporové strany na strane žalovaných, sú v priebehu konania označované rôznymi poradovými číslami; osobitne u odvolateľa - spoločnosti REALITY - X1 CZ s.r.o., so sídlom Záhřebská 562/41, Vinohrady, 120 00 Praha 2, Česká republika, IČO: 277 22 155, ktorá je v niektorých štádiách konania označovaná ako žalovaný v 2. rade, v iných ako žalovaný v 3. rade, spôsobuje táto okolnosť zmätočnosť v označovaní sporových strán (napr. v upovedomení na č. l. 693 spisu je menovaná spoločnosť označená ako žalovaný 3/, v zápisnici o prejednaní veci na č. l. 760 a v uznesení na č. l. 780 je označená ako žalovaný 2/, následne, od č. l. 843 spisu, je spoločnosť REALITY - X1 CZ s.r.o. opäť označovaná ako žalovaný 3/, avšak vo výzve na č. l. 870 je označená ako žalovaný 2/). Bude preto žiadúce, aby označenie sporových strán na strane žalovaných bolo v ďalšom konaní zjednotené. Napokon, odvolací súd dáva do pozornosti prvoinštančnému súdu okolnosť spočívajúcu vo vyznačení pozastavenia výkonu činnosti žalobcu ako správcu konkurznej podstaty (viď zoznam správcov na stránke Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky), ktorú bude vhodné overiť, či sa táto informácia vzťahuje na nový (aktuálny) zoznam správcov alebo tzv. starý zoznam správcov.

11. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je podľa § 421 ods. 1 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C. s. p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha [dovolací návrh (§ 428 C. s. p.)].

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom

právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 C. s. p.).